

RAPORTUL SUICIDULUI CU LIBERTATEA UMANĂ. ASPECTE BIOETICE

Gorbatovschi Veronica

(Conducător științific: Ojovanu Vitalie, dr. hab. șt. filos., conf. univ., Catedra de filosofie și bioetică)

Introducere. Salvarea vieților umane, lupta cu moartea, reprezintă scopul suprem al medicinei. Dorința de a trăi este un instinct natural și, în cele mai multe cazuri, nu se supune unor deliberări, cel puțin nu din partea medicilor, celor care prin definiție au menirea să o conserveze. Perspectiva socială, cataloghează suicidul drept un fenomen paradoxal, alienat, chiar blamat, care a creat o reticență colectivă și o atitudine evitantă.

Scopul lucrării. Relevarea unor aspecte ale manifestării suicidului inclusiv și prin aplicarea activă a principiilor bioetice. Trasarea perspectivei unei metodologii de abordare eficientă, care să corespundă necesităților și vulnerabilităților pacienților suicidari.

Material și metode. Publicații de referință internaționale. Cercetări științifice publicate în domeniul psihiatriei, psihologiei medicale, filosofiei, bioeticii. Analiza sociologică.

Rezultate. Pacientul suicidar poate fi ajutat, numai din moment ce este conștientizată autonomia ființei umane și dreptul de a decide asupra finalului existenței sale. Numai în așa caz medicul este capabil să se apropie de suferința pacientului și să o asiste cu profesionalism, fără aplicarea unor scheme de constrângere, care s-au demonstrat a fi ineficiente. Analiza și înțelegerea mecanismelor funcționale ale pacienților suicidari, aplicarea principiilor bioetice, adaptarea la realitatea individuală a pacientului, sporesc considerabil șansele de viață.

Concluzii. Problema etică a suicidului este complexă și invocă o analiză minuțioasă a cauzelor care duc la astfel de acțiuni distructive. Datorită aplicării active a principiilor bioetice rezultă adoptarea unei atitudini potrivite rezolvării situațiilor conflictuale individuale.

Cuvinte cheie: bioetică, suicid, pacient suicidar, libertate, medicină, medici.

RELATION BETWEEN SUICIDE OCCURRENCE AND HUMAN BEING'S FREEDOM. BIOETHICAL ASPECTS

Gorbatovschi Veronica

(Scientific adviser: Ojovanu Vitalie, PhD, associate professor, Chair of bioethics and philosophy)

Introduction. Fighting against death, saving human lives, represents the ultimate goal of medicine. The desire to live is a natural instinct and, in most cases, is not subject to deliberations, at least not by physicians, who by definition are meant to conserve life. Social perspective, catalogs suicide as a paradoxical phenomenon, blamed, even alienated that have created a collective reluctance and an avoidant behavior.

Objective of the study. Revealing certain aspects of suicidal behavior, including an active implementation of bioethical principles. Structure a perspective of methodology, which may provide an effective approach, that fits the needs and vulnerabilities of suicidal patient.

Material and methods. International reference publications. Published scientific research in psychiatry, medical psychology, philosophy, bioethics. Sociological analysis.

Results. Suicidal patient can be helped, since it is realized human autonomy and the right to decide on the end of its existence. Only in this case, doctor is able to approach the patient's suffering and to assist it professionally, without application of coercive schemes that have proved to be ineffective. Analyzing and understanding functional mechanisms of suicidal patient, applying the principles of bioethics, adapting to the reality of the individual patient, increase the chances of life.

Conclusion. Ethical problem of suicide is complex and rely on a thorough analysis of the causes leading to such destructive actions. Due to active application of the principles of bioethics, is possible to adopt an attitude suited to solve individual conflict situations.

Keywords: bioethics, suicide, freedom, suicidal patient, medicine, physicians.